

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2019-1-087 (Devralma)
Karar Sayısı : 20-03/20-10
Karar Tarihi : 09.01.2020

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Adem BİRCAN,
Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER : Mehmet Mete BAŞBUĞ, Öykü SARIASLAN,
Esmâ AKSU, Alican ŞENTÜRK

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - Shell Overseas Investments B.V.
- AMG Advanced Metallurgical Group N.V.
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. Öznur İNANILIR,
Av. Berfu AKGÜN, Av. Umay RONA
Çitlenbik Sok. No:12 Yıldız Mah. Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU: AMG Advanced Metallurgical Group N.V. ve Shell Overseas Investments B.V. tarafından bir ortak girişim kurulması işlemine izin verilmesi talebi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 17.12.2019 tarih ve 8795 sayı ile giren bildirim üzerine düzenlenen 31.12.2019 tarih ve 2019-1-087/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Bildirimin konusu; AMG Advanced Metallurgical Group N.V. (AMG) ve Royal Dutch Shell Plc'nin (SHELL) tamamına sahip olduğu iştiraki Shell Overseas Investments B.V. (SOI) tarafından kontrol edilecek Shell&AMG Recycling B.V. (Ortak Girişim) unvanlı bir ortak girişim şirketi kurulmasına ilişkindir.
- (5) Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir. Anılan hüküm çerçevesinde, ortak girişimler bakımından aranan koşullar; kurulan ortak girişim şirketinin, kurucu teşebbüsler tarafından "ortak kontrol" altında tutulması ve kurulan şirketin "bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel)" niteliği taşımasıdır.
- (6) Taraflar arasında akdedilen "Ortak Girişim Sözleşmesi" (Sözleşme) uyarınca Ortak Girişim'in hisselerinin %(.....) AMG, %(.....) SHELL sahip olacaktır. Bu çerçevede, Sözleşme incelenmiş olup, yönetim kurulunun oluşumu, toplantı ve karar yeter sayıları ile üst yönetimin atanması, azledilmesi ve değiştirilmesi gibi işlerin yürütülmesine ilişkin hususlarda tarafların uzlaşmaları gerektiği anlaşılmıştır. Dolayısıyla Ortak Girişim'in SHELL ve AMG'nin ortak kontrolünde olacağı kanaatine varılmıştır.

- (7) Bildirim Formunda Ortak Girişim'in, pazarda bağımsız olarak hareket edebilmesi için yeterli sermayesinin ve kaynaklarının olacağı, bağımsız yönetim ekibinin bulunacağı, ayrıca Ortak Girişim'e hem AMG hem de SOI tarafından (.....) başlangıç fonu ve zaman içinde ek fonlar sağlanacağına öngörüldüğü ifade edilmiştir. İlave olarak Ortak Girişim, ana şirketlerinin belirli işlevleri ile sınırlı kalmayacak, aksine kendi faaliyetlerini yürütecektir.
- (8) Ortak Girişim, pazar mevcudiyetini geliştirmek için geri dönüşüm için kullanılmış iyileştirici resid katalizörleri¹ temin edebilmek adına rafinerilerle ve kullanılmış iyileştirici resid katalizörlerin geri dönüşüm sürecinden sonra elde edilen endüstriyel metallerin ve diğer yan ürünlerin alıcıları ile ana şirketlerinden ayrı şekilde sözleşmeler yapacaktır. Ayrıca Ortak Girişim'in gelecekte de alım ve satım bakımından AMG ve SHELL'den bağımsız olacağı; tedarik bakımından SHELL ve AMG'ye bağlı olmayacağı; belirsiz bir süre için faaliyet göstereceği ve kalıcı bir pazar oyuncusu olmasının hedeflendiği ifade edilmiştir.
- (9) Bu açıklamalar çerçevesinde, bildirim konusu işlem sonrasında Ortak Girişim'in bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getireceği, bu nedenle işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi çerçevesinde bir devralma işlemi niteliğinde olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca, tarafların cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen eşikleri aştığı dolayısıyla bildirim konusu işlemin izne tabi olduğu tespit edilmiştir.
- (10) AMG, enerji, altyapı, havacılık ve kimya sektörlerine ürün ve çözümler sunan küresel bir mühendislik grubu olarak faaliyet göstermektedir. AMG'nin AMG Critical Materials (AMG CM) iş kolu, ham petrolün işlenmesi sürecinde elde edilen kullanılmış resid iyileştirici katalizörlerle ilgili olarak petrol rafinerileri için geri dönüşüm hizmetleri sunmaktadır. AMG CM, halihazırda kullanılmış resid iyileştirici katalizörlerin geri dönüşüm faaliyetini yalnızca Kuzey Amerika'da gerçekleştirmekte olup, geri dönüşüm sürecinde elde edilen ikincil ürünlerin satışını ise küresel çaptaki ticari pazarlara yapmaktadır. AMG, kullanılmış resid iyileştirici katalizörlerin geri dönüşümü ve geri dönüşüm sürecinde elde edilen ikincil ürünlerin satışı alanında Türkiye'de faaliyet göstermemektedir. AMG, Türkiye'deki satış faaliyetlerini titanyum kaplamaları, antimon trioksit satışı gibi ticari faaliyetleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir.
- (11) SHELL ise petrol ve gaz keşfi, geliştirilmesi ve üretilmesi, petrol ürünlerinin ve petrokimyasalların rafine edilmesi ve pazarlanması ile yenilenebilir enerjilerin geliştirilmesi alanlarında faaliyet göstermektedir. SHELL'in tamamına sahip olduğu bir diğer iştiraki olan Shell Catalyst & Technologies (SCT), resid iyileştirici katalizörler de dahil olmak üzere çeşitli katalizörleri rafinerilere tedarik etmekte olup, aynı zamanda ilişkili teknoloji, teknik danışmanlık hizmetleri ile Ar-Ge faaliyetleri de bulunmaktadır. SHELL, kullanılmış resid iyileştirici katalizörler için geri dönüşüm hizmetleri ya da ilgili geri dönüşüm sürecinde elde edilen ikincil ürünlerin satışı alanlarında faaliyet göstermemektedir.
- (12) Kurulması planlanan Ortak Girişim'in, Kuzey Amerika dışında, kullanılmış resid iyileştirici katalizörün satın alınması, geri dönüşümü ve kullanılmış hale getirilmesi alanlarında faaliyet göstermesi beklenmektedir. Bununla birlikte, Ortak Girişim'in kullanılmış resid iyileştirici katalizörlerin geri dönüşüm sürecinden elde edilen

---

¹ Resid katalizörler, rafineri kalıntısını, yani damıtma ile elde edilen sıvı, ham petrol hammaddesinden çıkartıldıktan sonra arta kalan kalitesiz ağır ham petrolü işlemek için kullanılmaktadır. Rafineriler, resid katalizörler ile rafineri kalıntılarını işleyerek kalıntıyı iyileştirebilmekte ve daha fazla nihai kullanıcı talebi olan, daha hafif (yüksek değerli) yakıtlar olan, örneğin benzin, dizel ya da kerosen gibi yakıtlar haline çevirebilmektedir.

vanadyum, ferronikel molibdenim alaşımı ve daha az miktarda kalsiyum alüminat ve kalsiyum sülfat gibi elde edilen ikincil ürünlerin küresel ölçekte satışını gerçekleştirmesi de öngörülmektedir. Ortak Girişim'in Türkiye'de yakın gelecekte hem kullanılmış iyileştirici resid katalizör geri dönüşüm hizmetleri açısından hem de geri dönüşüm sürecinde elde edilecek ikincil ürünlerin satışı açısından faaliyet göstermesinin öngörülmediği ifade edilmiştir.

- (13) Bu kapsamda bildirim konu işlem hâkim durum oluşturulması ve hakim durumun güçlendirilmesi açısından değerlendirildiğinde öncelikle AMG ile Ortak Girişim'in kullanılmış iyileştirici resid katalizörlerin geri dönüşüm hizmetleri alanındaki faaliyetlerinin değerlendirilmesi gerekmektedir. Mevcut durumda Türkiye'de, kalitesiz yakıtı iyileştirmek için artık hidro işlemeye yönelik ve dolayısıyla resid katalizör kullanan herhangi bir petrol rafinerisi bulunmamaktadır. Bildirim Formundan bu durumun öngörülebilir gelecekte de değişmeyeceği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda, yakın gelecekte Ortak Girişim'in kullanılmış iyileştirici resid katalizör geri dönüşümü hizmeti açısından Türkiye'den gelecek herhangi bir talep ile karşılaşmayacağı ifade edilmektedir.
- (14) AMG, işlem sonrasında Ortak Girişim'in faaliyet göstereceği kullanılmış iyileştirici resid katalizörlerin geri dönüşüm hizmetleri alanında Kuzey Amerika'da faaliyet göstermeye devam edecek olup, bu alandaki küresel pazar payı yaklaşık $\%(\dots)-\%(\dots)$ 'tir. Bununla birlikte, yeni kurulacak Ortak Girişim Kuzey Amerika dışında kullanılmış iyileştirici resid katalizörün geri dönüşümü alanında faaliyette bulunacaktır. Dolayısıyla, kullanılmış resid katalizörlerin geri dönüşüm hizmetleri pazarında Türkiye bakımından herhangi bir yatay örtüşme meydana gelmeyecektir.
- (15) Bunun haricinde AMG ile Ortak Girişim'in arasında yatay anlamda örtüşmenin olabileceği olası pazar, geri dönüşüm sürecinde elde edilecek ikincil ürünlerin satışı alanıdır. Ortak Girişim'in Türkiye pazarında bu alanda faaliyet gösterebilmesi için öncelikle geri dönüşüm tesisinin faaliyete geçmesi gerekmektedir. Bildirim Formundan en az üç yıl sonra böyle bir oluşumun meydana geleceği anlaşılmaktadır. AMG'nin ise Türkiye'de bu alanda faaliyetinin bulunmadığı belirtilmektedir. Dosyadaki bilgilerden, AMG'nin, elde edilen/özütlenen ikincil ürünlerin satışı alanındaki herhangi bir pazarda pazar payının $\%(\dots)$ 'ü aşmadığı anlaşılmaktadır. Ortak Girişim'in ise ilgili pazarda gelecekteki küresel ve Türkiye arzının ise $\%(\dots)$ 'ü aşmayacağı ifade edilmektedir. Bu nedenlerle, tarafların geri dönüşüm sürecinde elde edilecek ikincil ürünlerin satışı pazarındaki faaliyetleri arasında herhangi bir örtüşmenin olmayacağı değerlendirilmektedir.
- (16) SHELL ise ne küresel ölçekte, ne Türkiye'de kullanılmış iyileştirici resid katalizörlerin geri dönüşümü alanında, ne de elde edilen/özütlenen ikincil ürünlerin tedarikinde faaliyet göstermektedir.
- (17) Bildirim konusu işlemin dikey pazarlar açısından değerlendirilmesinde, SHELL'in rafineri faaliyetlerinin incelenmesi gerekmektedir. SHELL mevcut durumda ABD'de resid katalizör kullanan bir rafineri kontrol etmektedir. Ancak resid katalizörlerin tedariki ile kullanılmış resid katalizör² ve/veya elde edilen ikincil ürünlerin satışı arasında herhangi bir hammadde ilişkisi bulunmamaktadır. Ayrıca SHELL AMG'den kullanılmış

² Hidro işleme sürecinde kullanılan resid katalizörler, ham maddede yer alan kok tortulaşmasının (yani katı karbon tortularının) ve metallerin resid katalizör üzerinde birikmesi sebebiyle "kullanılmış" bir hale gelmektedir ve kalıntı maddenin kalitesini artırmak için reaksiyon gerçekleştirme kabiliyetini azaltmaktadır. Dolayısıyla resid hidro işleme, resid katalizörleri "kullanılmış" resid katalizörlere dönüştürmektedir. Kullanılmış resid katalizörler, bir petrol rafinerisi açısından genellikle "atık" ürün olarak değerlendirilmektedir.

resid katalizör geri dönüşüm hizmeti satın almamaktadır. Dolayısıyla, SHELL, AMG ve Ortak Girişim'in faaliyetlerinin Türkiye'de ve küresel çapta dikey olarak örtüşmediği anlaşılmıştır.

- (18) Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, bildirim konusu işlem sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında herhangi bir pazarda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (19) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.